СВИСТУН ТАКИ НІЧОГО НЕ ВИСВИСТАВ

Прибіг ото сусіда в саму вечеру і давай дискусію починати.

— Ви таке вихвалюєте, виписуєте в газетах, а то нічого з того.

— Про що?

— Та ж про організацію.

— Про організацію, а що сталося?

— Вже впала ваша організація...

— Говоріть ясніше, бо нічого не розумію.

— Та я був вчера на якімсь відчиті в народнім домі і там говорив Свистун. Казав, що більшовики падуть, бо в них якась централізація, диктатура, що вони з Вінніпегу всім домам накидають свою волю, заводять велику дисципліну, все тримають гостро, значить...

— А було багато там людей на тім відчиті?

— Багато. Було з яких сорок.

— А що він самий про себе говорив?

— Казав, щоб вступали до якоїсь самостійної "ворганізації" та щоб лучили всі народні доми під один чартер.

— Значить, що накликав починати робити те, що більшовики почали вже одинацять років тому назад, лише він, розуміється, в иншій формі. Малпують панки за робітниками... І зорганізував їх?

— По скінченню всі повиходили і пішли. Остався лише голова. Проголошували збірку, але видно, що мало що зібрали, бо чогось Свистун і голова дуже крутили головами.

— А вас Свистун переконав? Ви ж все говорили, що всі організації не добрі. Тепер слухали Свистуна, то може сподобали його організацію?

— Та де там. Він нікого не переконав. Я чув, як люди підчас колекти говорили між собою. Не дуже добре говорили. Але про ваші організації я трохи вірю. Може бути, що вона паде. Ніби ви так всьо знаєте, що там у Вінніпегу діється?

— Ви ходіть з нами сьогодня вечером на фільми до У.Р.Д. — пропонувала моя.

— А справді ходіть. Гарно буде побачити українську фільму, — додав я.

— А що це таке?

— Український шов, — пояснила моя.

Ми своє переконали сусіду. Вечером зайшли до У.Р.Д. Саля вже була заповнена. Багато українських фармерів поприїзджало з поблизьких околиць. Мій сусід ще дістав місце, яке моя постаралася для него. Я вже стояв під стіною, бо більше не було місця. Перед розпочаттям показування фільми "Тарас Трясило", тов. Кобзей забрав слово і пояснив присутним про значіння фільми. Він вкоротці переповів її зміст, щоб глядачі добре могли зрозуміти. Дальше сказав т. Кобзей, що ще нікотра українська організація в Канаді не пробувала постаратися українських фільмів, хоч всі ті т. зв. народні організації існують вже десятки років. Одинока організація в Канаді ТУРФДім, яка постаралася про фільми "Тарас Шевченко", "Тарас Трясило" і "Микола Джеря" та дала спромогу тисячам українських робітників та фармерів побачити ці історичні фільми.

Слово в слово не можу його переповісти, що говорив т. Кобзей, але його промову публика перебивала грімкими оплесками. Мій сусід також плескав. По скінченню фільми "Тарас Трясило", показувано приют Р.З.Т., робітників при наших видавництвах, центральні комітети та Десятий З'їзд ТУРФДім і конвенцію РЗТ. Публика з великим зацікавленням гляділа на ці фільми. На екрані показувано сотки делегатів та делегаток. Показувано, як делегати плескали. На екрані плещуть і публика плеще.

— То це, товаришу Кобзей, та організація, яка впала? — крикнув хтось з глядачів.

— Ага, ага, так говорив Свистун, — додав ще хтось.

— Та сама, — відповів тов. Кобзей.

Я зауважив, що публика любила б ще один раз оглянути фільми власної продукції ТУРФДім.

Десь біля дванацятої всі розійшлися домів.

— Свистун тут нічого не висвистав, — сказав мій сусіда, коли ми повертали додому.

— Що вам знов на думці Свистун?

— Та я зауважив, що на фільмі були майже всі ті, що слухали Свистуна. Говорили між собою, що Свистун говорив неправду. І я також кажу. Казав, що ТУРФДім паде, а я на власні очи бачив, що він росте. Тому я й кажу, що Свистун нічого тут не висвистав. Як він рахувати мене малограмотного не міг переконати, то більш свідомого чоловіка напевно не переконає. Ось чим на нім українськім шові правда побила брехню.

Так ми й розійшлися.

Тимко Гжак.

ЯК ВИГЛЯДАЄ СТОЛИЦЯ АРҐЕНТИНИ.

Столицею Арґентини є місто Буенос-Айрес. З огляду на це, що багато українських емігрантів їде рік-річно до Арґентини і всі вони якийсь час зупиняються в Буенос-Айресі, подаємо цих кілька слів про це місто.

Буенос-Айрес це безперечно найбільше і найскорше зростаюче місто аргентинської республіки, а можна сказати цілої південної Америки. Місто, котре ще в 1884 році числило 283,000 мешканців, є сьогодні більше як двомільйоновою метрополією і усіма способами старається дорівняти великим центрам Злучених Держав.

Для свого росту не має місто всіх даних. Бо клімат в Буенос-Айресі є майже тропікальний, а містові постійно загрожують нагальні бурі, які тягнуть зі сторони моря. Та про те це місто, яке є осідком ріжних рас і народів, змогло вибитися на чоло всіх міст в південній Америці.

Суттю цього великого міста, що лежить при устю ріки Ріо де ля Пляти, є велика горячка зиску. З усіх сторін світу прибули сюди ріжні люди, опановані одним бажанням якнайскорше здобути майно. Без праці одначе не можна стати багатим. Тому то завважити тут можна погоню за працею. В Буенос-Айресі не знають що таке вісім годин праці. Люди працюють тут до 14 годин денно, а у своє заняття вкладають цілу енерґію, щоби лише осягнути намічену ціль, а саме становище і добробут. Ці люди праці, ці непрогляднi маси еспанців, французів, англійців, американців, китайців, поляків, німців, українців і інших, ні на хвилину не припиняють своїх змагань. Ніхто з них не знає, що це таке вільна хвилина в полудне. Приємности й забави відкладає кожний на пізніші роки. Спочатку кожний мріє про це, щоби здобути відповідну скількість гроша.

Що така мрія не є нездійсненна, свідчить про це хоч би розбудова головної вулиці в Буенос-Айресі "Рівадавія". Перед 50 роками мала вона один кільометр довжини, сьогодні тягнеться на 22 кільометри і є торговельним центром в світовому значінні. При ній містяться бюра торговельних підприємств, тут подибати можна склепи найріжнородніших видів. Рівадавія це арґентинське "City".

Буенос-Айрес не типове повчасне місто. Даремне шукав би хтось в ньому історичних памяток. Місто не має ще минувшини. Стиль будинків такий, як у всіх інших великих містах. "Капітол", осідок уряду, в Буенос-Айресі цілком подібний до вашінґтонського, а великі палати, в яких містяться банки, носять на собі пятно нюйорських, паризьких або берлінських банкових домів. Також хмародери тут в моді. Найбільші будівлі мають 20 поверхів, та не уляґає сумнівові, що будуть мати ще більше.

Рух, який панує на кільометрових, широких вулицях, не звичайний. Тисячі автобусів, авт і візків ідуть безупинно по асфальті. Люди спішаться, гонять до праці, до інтересів.

Щойно по довгих роках важкої праці, коли мешканці Буенос-Айресу доробився, починає бавитися. Бавиться тоді до безтями.

Так виглядає столиця Арґентини, через котру переїздить і де часами днями пересиджувати мусить український еміґрант.

ВИКАХІД ПРОТИ ВИМЕРЗАННЯ ОЗИМИНИ.

В с. Кардівці на Полтавщині селянин Лисенко винайшов спосіб запобігати вимерзанню озимини. По довших дослідах, іменно, Лисенко прийшов до переконання, що усі стеблові ростини, а головно збіжжя мають певний період розвитку, в якому осягають озимість навіть тоді, коли є засіяні весною. Цей період утворюється штучно при приписаній вогкости і відповідній температурі. Час розросту збіжжя тоді зменшується, границя між озимим і ярим збіжжям зникає. Наслідок цього є можливим сіяти озимину весною і того року збирати з неї врожай, а яре збіжжя — збирати значно скорше, як дотепер, уникаючи цим робом шкідливої посухи.

Своє відкриття перевів Лисенко на практиці. Першого травня ц. р. засіяв він чверть десятини озимої пшениці сорту "українка" і стільки ж озимого ячменю. Показалося, що так пшениця, як і ячмінь уже 14. липня дозріли. Мало того! Урожай з цієї пшениці виносив біля 160 пудів на десятину, підчас коли в одночас засіяна яра пшениця в тому самому господарстві видала заледви 70 пудів на десятину.

Винаходом Лисенка зацікавився живо Наркомзем (Народний Комісаріят Земельних Справ) України, а заступник Наркому земельних справ Горбань так висказався про него:

"Цінність винаходу Лисенка для сільського господарства надзвичайна. Легко собі уявити, яку величезну ролю може відограти примінення його методи особливо в степовій смузі України, що систематичній зазнає згубного впливу несприятливих кліматичних обставин. Наркомзем уже тепер вживає заходів, щоб Лисенкова метода була практикована в радянських господарствах України".

НА ЗЕМЛЯХ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ.

НОВІ МАСОВІ АРЕШТИ.

Робінично-селянські організації на Західній Україні і взагалі в Польщі переживають надзвичайно тяжкі часи. Не зважаючи на те, що частина їх, наприклад, Сельроб-Єдність леґальні, їм не дають дозволів влаштовувати організаційні збори, звіти й взагалі проводити будь-яку іншу працю. Поліція розганяє збори, а присутніх заарештовує.

Під Львовом, близько Замарстинова, 13 прихильників ППС — лівиці обговорювали в лісі, яким способом орґанізувати робітництво. Поліція, що довідалася про цю нараду, визнала її за антидержавний вчинок і заарештувала всіх учасників наради. У Калущині зробили чимало трусів.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КАС ХОРИХ.

Останніми часами на всій території Польщі почали переслідувати каси хорих. Міністерство праці й громадського опікування з міністром Пристором на чолі заборонило вже 12 кас хорих, з них 4 на території Галичини — у Львові, Дрогобичі, Бориславі й Надвірній... Натомість настановлено державних комісарів, зпоміж більшу співпраці з урядом. Цим уряд хоче позбутися в установах громадського опікування впливів своїх політичних суперників, про що недавно дав директиву керівник санаційного табору Славек.

Що переслідування кас хорих на цьому не закінчиться, свідчить факт заснування тижневих "професійних" курсів, щоб підготовити нових кандидатів на комісарів кас хорих. Отже, комісарщина, що знищила всяке громадське життя на Західній Україні, поширюється, тепер і на професійні заклади.

АНТИРАДЯНСЬКІ ВИСТУПИ ПЕТЛЮРІВЩИНИ.

У Варшаві відбувся 5-ий міжнародний конґрес інвалідів війни. На конґресі був присутний міністер праці Пристор, представник Пілсудського ґенерал Руперт та інші. Конґрес ухвалив резолюцію, в якій бажає успіху ґаґській конференції. Делеґати поклали на могилу "невідомого солдата" вінок з лентами національних прапорів 11-ти держав репрезентованих на конґресі. В засіданнях конґресу брали участь і петлюрівці, що скористалися з цього випадку для антирадянських виступів, які зустріли ворожу відповідь з боку делеґації інвалідів, що на його чолі стоять прихильники польського союзу.

ЗАКОЛОТ У КЕЛЕЦЬКІЙ ТЮРМІ.

Вчера в тюрмі в Кельцях політичні в'язні подали вимогу — поліпшити режім та відіслати до лікарні одного з в'язнів, що захворів через тяжкий режім. Начальник тюрми відмовився задовольнити вимогу. Обурені з відмови в'язні почали стукати в двері камер. Тюремна адміністрація викликала поліцію, що негайно дала кілька випалів. Одного з в'язнів убито й кількох поранено. Решта в'язнів оголосила голодування.

ШКОДИ ВІД ОСТАННЬОЇ ПОВОДІ.

Попередній підрахунок від поводі на Станиславівщині виявив, що вода знищила 670 мостів, 294 будівлі, 52,000 моргів землі та багато ріжних будівельних залізничих та інших матеріялів. Від поводі зазнали шкоди щось із 25 тисяч родин на суму 12 мільйонів золотих. Міністерство праці асиґнувало на відбудування мостів та доріг 150 тисяч золотих, а про голодну людність йому байдуже.

АРЕШТИ СЕРЕД УКР. РОБІТНИЦТВА БУКОВИНИ.

"Борець" повідомляє, що сиґуранца наприкінці липня зробила в Чернівцях і на провінції масові труси й заарештувала кільканадцять членів партії "Визволення". Між арештованими є також член управи партії Галицький. Крім цього поліція тягає багато людей на допити.

У цьому чимало вина соціял-демократична "Боротьба", яка останніми часами цькувала й доносила на членів партії "Визволення", головно на Галицького.

БЮТЬ І ПЛАКАТИ НЕ ДАЮТЬ.

Партія "Визволення" зняла питання про запровадження української мови в школах. Центральний комітет цієї партії мав скликати в цій справі чимало зборів у Чернівецькій окрузі, але Чернівецький префект націонал-параніст заборонив збори, кажучи, що такі збори є підбурювання спокійного українського народу. Отже націонал-параністи не тільки не хочуть дати українському народові належних йому прав, а й забороняють домагатися цих прав на зборах.

Винні в цьому також українські національні партії, які тепер замість того, щоб використати скрутний стан влади й домагатися прав, мовчать і не пускають пари з уст.

УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ЗАМОВЧУЮТЬ БОРОТЬБУ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ ТА СЕЛЯН.

М. Фаст ось як характеризує в "Боротьбі" українських націоналістів та їхній орган "Час": "Вже 3 місяці бореться 80,000 українських робітників та селян з Цінки, Комарівців, Лукавців, Вижниці, Селятина й інших чисто українських громад за своє життя, за свої примітивні людські права. Те, чого вони домагаються, є цілком виправдане, і коли б загал не був корупцією, гнилою підлотою, то він мусів би стати на стороні "бідноти." Одинокий український буковинський щоденник "Час" не вважає за потрібне згадати ні одним словом про боротьбу українських робітників. Вже нічого казати про оборону цих робітників від підприємців. Для щоденника "Час" ця справа взагалі не існує".

ЧЕРВОНИЙ ДЕНЬ НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Одержувані повідомлення про те, як пройшов Червоний день в Чехословаччині доводять, що офіціяльна урядова інформація про "цілковитий спокій" 1-го серпня була цілком брехлива.

Найбільші демонстрації відбувалися на Закарпатській Україні. В центрі цього краю в Ужгороді — всі фабрики припинили роботу о 4-ій годині і перед фабриками відбулися багатолюдні мітінґи. Робітники влаштували імпозантний похід якого поліція не могла розігнати. Ввечері відбулася третя вулична демонстрація.

Ще краще вдалися виступи в Берескасі — третьому великому місті краю. Напередодні Червоного дня там відбувся мітінґ з участю 1,500 робітників, на якому виступав комуністичний депутат Ґаті. Після мітінґу влаштовано демонстрацію, а на другий день всі підприємства страйкували зранку і відбулися нові демонстрації та мітінґи. Лише надвечір, коли поліція одержала допомогу, проведено ряд арештів.

В місті Боронява відбулася сутичка між 600 комуністами та клерикалами, що відправляли своє церковне свято і вели себе провокаційно. Прибула поліція, і захищаючи клерикалів, розпочала стріляти в комуністів із рушниць. Комуністи відповідали револьверовими пострілами та спорудили барикади.

АРЕШТИ УКР. МОЛОДІ.

У Станиславові проведено арешти серед української молоді, яка вчиться. Заарештованих підозрівають в належності до "української військової організації".

С. ГОПНЕР

ПІД ПРАПОРОМ СВІТОВОЇ ПРОЛЄТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

(Продовження.)

Проти них же скеровані пункти, що говорять про необхідність звільняти з посад партійних і професійних проводирів реформізму, які неправильно називають себе комуністами; про необхідність поєднання леґальної й нелеґальної роботи; про роботу у війську і про організацію осередків у війську; про роботу на селі (відомо, що II. Інтернаціонал завжди нехтував це завдання); про широку ідейну боротьбу з соціял-патріотизмом та соціял-пацифізмом; про повний розрив не тільки з реформізмом, але й з центристами; про обов'язки для комуністів імперіялістичних країн боротися, перш за все, із своїми імперіялістичними урядами, за визволення підлеглих колоній; про обов'язкову боротьбу з Амстердамом за об'єднання червоних профспілок; про обов'язковість підлеглости партійній дисципліні та партійному керівництву парляментарських комуністичних фракцій; про найпильнішу контролю над партійною пресою.

Особливо звертає на себе увагу пункт 13-ий цих умов, що говорить: "Комуністичні партії всіх країн, де комуністи провадять свою роботу леґально, мусять переводити періодичні чистки (перереєстрацію) персонального складу партійних організацій, щоб систематично чистити партію від дрібнобуржуазних елементів, що неминучо до неї прилазуються".

Далі комуністичним партіям ставиться в обов'язок віддано підтримувати кожну радянську республіку, обов'язково мати свою чітку програму, обов'язково виконувати всі ухвали Комуністичного Інтернаціоналу і обов'язково додержувати низки інших організаційних форм, що зміцнюють організацийну та ідейну поєднаність комуністичних партій.

Головний вогонь на II. конґресі було скеровано проти правої небезпеки. Проте й боротьба з "дитячою хворобою "лівизни", як назвав Ленін ліву небезпеку в Комінтерні, посіла дуже почесне місце на II. конґресі.

Представники лівого крила конґресу сприйняли плятформу Комінтерну в своєрідний, напіванархічний спосіб. Вони вважали, перш за все, що тепер, коли на порядок денний поставлено справу скинути буржуазію і встановити диктатуру пролетаріяту в формі радянської влади, не може бути й мови про дальшу участь комуністів у буржуазних парляментах, муніципалітетах та інших виборних, на засадах буржуазної конституції, організаціях. Вони вважали далі, що в профспілках, де на чолі стоять реформісти, комуністам також нема чого робити.

Представники лівих із Англії, на чолі з Силвією Пенкгерст, вважали, що тепер комуністи (а їх тоді була жменька) мусять негайно вийти з робітничої партії Англії, яка об'єднує сотні тисяч організованих у профспілках робітників. Таке своєрідне розуміння більшовизму пояснюється, звичайно, у величезній мірі тим глибоким зневір'ям у всіх старих формах клясової боротьби (парляментаризм, профспілки), що їх в Европі дуже дискредитувало зрадницьке керівництво проводирів II. Інтернаціоналу. Однак, цей ухил був надзвичайно небезпечний, бо по суті він значив ухил до повного відриву від широких мас, ухил до сектанства, що засуджував найактивнішу комуністичну організацію на цілковите виродження, на повне безсилля.

Проти цієї лівої небезпеки була скерована блискуча праця Леніна "Про дитячу хоробу "лівизни" в комунізмі", що вийшла в світ чотирма мовами напередодні II. конґресу. Сам Ленін назвав цю книжку "спробою популярної розмови про марксівську стратеґію й тактику". В цій книзі робиться підсумки усього досвіду більшовицької партії, вказується на те, що в цім досвіді є цінного для міжнародного робітничого руху.

Щодо питання про парляментаризм ця книжка, а потім тези, ухвалені на II. конґресі, викривають нещадно "парляментарський кретинізм" соціял-угодовців, що підмінили парляментською боротьбою всі інші найбоєвіші форми робітничого руху (загальний страйк, повстання, демонстрації) і що витрачають усі сили й кошти партії на обслуговування парляментських кампаній, що перетворили трибуну парляменту на місце торгу й компромісів поміж соціялістами та буржуазними партіями. Ця критика скерована проти правої небезпеки в Комінтерні.

В протилежність "парляментському кретинізмові" опортуністів, Ленін і Комуністичний Інтернаціонал висуває революційний парляментаризм, як його розумів Маркс і як його з успіхом уживали Август Бебель, Вільгельм Лібкнехт, а пізніше Карл Лібкнехт в райхстазі Німеччини і більшовицькі депутати в Державній думі. Комуністи вбачають у парляментаризмі лише одну і при тім не найважливішу, а допоміжну форму революційної клясової боротьби.

II. конґрес, даючи відсіч лівим, наказує комуністам по всіх країнах, де радянську владу ще не здобуто і де здобуття її не стоїть безпосередньо на черзі дня, брати якнайактивнішу участь в парляментській боротьбі, не міняючи, одначе, на неї всі інші важливіші й революційніші форми клясової боротьби.

Так само II. конґрес, за проводом Леніна, дав найсильнішу відсіч "лівим" у питанні про бойкот професійних спілок. Конґрес указав на антимарксівське, й антиреволюційне значіння такого бойкоту і підкреслив подвійну конечну потребу участи комуністів у профрусі во ім'я завойовання мас, без участи яких немислима жадна перемога пролетарської революції.

Анархічний характер настроїв цих лівих елементів виявився також і в скептичнім, а засом просто негативнім ставленні їх до самої ідеї організації твердо дисциплінованої партії з твердим централізованим керівництвом.

(Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі і найновіші книжки: оповідання, повісти, романи, наукові, економічні, соціяльні і ин.

У НАС Є:

Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драмгуртків;

Найновіші журнали з Радянської України;

Ріжні ноти для хорів і сольоспівів;

Ріжні музичні інструменти;

Перуки, мальовидла, все потрібне для драмгуртків;

Ґрамофонні рекорди й ґрамофони.

Разом з книгарнею міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всякі поради, виконує ріжні припоручення, пересилає гроші до старого краю, вибірає афідейвіти, продає шифкарти.

Обслуга ТОЧНА Й ДЕШЕВА. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

або

INFORMATION & FINANCIAL BUREAU

550 Selkirk Ave., Winnipeg.